

FALUKUTATÁSI MOZGALMUNK

Újra fel kell hívnunk olvasóink figyelmét falukutatósi mozgalmunkra. Kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy lapunknak ezen fontos és komoly mozgalma iránt megcsappant az érdeklődés. A kezdeti nagy lelkesedés, amivel olvasóink felkarolták és magukévá tették ezt az ügyet, csökkent. De magunkat csalnánk meg, ha azzal igyekeznénk az érdeklődés csökkenését és az eredménytelenséget magyarázni és mentégetni, hogy túlnagyok a nehézségei ennek a felderítő, kutató munkának. Tagadhatatlan, hogy sok idő- és munkaáldozatot kívánó munka ez, de vannak a lelkiismeretes, pontos és áldozatos munkának olyan bizonyítékai kezünkben, amelyek eléggé megmutatják, hogy ha valaki, vagy inkább valakik belátják fontosságát és magukévá teszik ezt az ügyet, akkor a tagadhatatlan nehézségek dacára is, nagyon tanulságos és hasznos munkát végezhetnek. Ezt a komolyságot és odaadást szeretnénk olvasóinkban felébreszteni és erre akar szolgálni ez a pár sor is.

Le akarjuk szögezni azt, hogy lapunk nem pihentető családi lap, szórakoztató vasárnapi képeslap, hanem komoly és fontos *mozgalom*. Ma nincs idő cselekvéstől eltávolodott olvasgatásokra, irodalmi csemegékre, ebédutáni szunditáshoz álbamérítő olvasmányokra — és tudjuk, hogy a mi olvasóink legnagyobb része nem is ezt keresi. Lapunk különböző akciói már eddig is eléggé manifestálták, hogy sokkal fontosabb, hasznosabb célkitűzései vannak és nagyobb, szükségesebb igényekkel lép fel olvasóival szemben. Ha lapunk üzleti alapon állna, nyújthatna mindent, amit a mai elüzletiesedett sajtó nyújt. A mi lapunk azonban mozgalom és így igényel, követel, és mindennek, amit nyújt is, csak ezen követelések és igények szempontjából és ezekre nézve van értelme. Mi együtt akarjuk feltenni olvasóinkkal a kérdéseket és együtt keressük a megoldásokat is. Nemcsak eszmei közösséget kívánunk és keresünk tehát olvasóinkkal, hanem akció-, munka-közösséget is. Sovány, vérszegény eszme az, ami beláttat, ami megismertet, de nem indít tettekre. Téitlen energiákat felébreszteni, tespedt, helyzeti energiákat felszabadítani és útnak indítani mindnyájunk érdekében, ez a mi célunk.

És ez az érdek, ez a program létérdeke a HID-nak és olvasóinak is. Amennyiben ez nem sikerül nekünk, nem leszünk sokkal több, mint szórakoztató olvasgatás, időöltés. Felelőtlen eltöltése annak az időnek, ami ma súlyos kötelességekkel és igényekkel lép fel velünk szemben. Végiggondolásra van szükség és következetes tetre, felelősségre a korrall, társadalommal — konkrétan és aktuális pedig — jelenlegi helyzetünkkel, falunkkal, városunkkal szemben. Ez a mi lapunk mozgalma és programja.

Ennek a programnak egyik annyit emlegetett, sürgetett pontja a falukutató. A falu megismerése, pulzusának kitapogatója, bajainak megállapítója: a mi bajainknak, betegségeinknek és szükségégeinknek megismerése. Ez a legidősebb és legfontosabb alkalom arra, hogy megmutassák olvasóink, hogy ők nem jámbor,

szenvtelen olvasók, hanem egy értelmes, hasznos mozgalom aktív résztvevői is. Ez természetesen nem megy fáradság és áldozat nélkül. De *semmi* sincs fáradság és áldozat nélkül.

Ha erre az akcióra csak a lapnak volna szüksége, ha nekünk az adatok lennének fontosak, talán mi is megszerezhetnénk azokat. Vagy ha a lap anyagi helyzete megengedné, egy-két fiatal embert kiküldhetnénk vidékre, akik aztán megszerezhetnék minden adatot. De nekünk nem erre van szükségünk. Egyrészt azt akarjuk elérni, hogy olvasóink ezen mindnyájunk érdekében levő munka által öntudatosodjanak és munkánkban aktivizálódjanak, amit az eddig beküldött írások világosan bizonyítanak is. Másrészt pedig nem kell kiküldenünk senkit, hiszen vannak nekünk fiatal, munkás, lelkesedő embereink, anélkül, hogy innen kellene kiküldnünk. Ott vannak falvainkban, csak egy kicsit fel kell szabadítani őket tettnélküliségükből, megkötöttségeikből és útmutatásokat adni nekik a munkára.

A HID minden akciójának azt az öntudatot kell adnia olvasóinknak, ez a *mi* lapunk, ez a *mi* mozgalmunk, ez a *mi* munkánk. A falukutatás szerény felderítő munkája egy nagy feladatnak, egy nagy munkának, *egy nagy közös harcnak* kicsiny, de nem megvetendő, szükséges része.

E s t e*)

Ha dúlő, nehéz vágyunk ránszakad,
Kinek daloljuk, kinek dadogjuk,
A tiszta, forró lázakat?
Feneketlen, álomtalan álmokat alszunk,
Rongyokba ragadtunk.
Ránkborul a magány fojtó kényszerzubbonya,
A dolgozónak nincs üdítő otthona.
A nappal, a harc még tiszta,
Nagy tüzeket csíhol,
De ha megtérünk kicsiny odúnkba,
Szorong bennünk a sikoly,
Nincsen biztató holnap seho!
Csak a dühök szaporodnak,
Csak a fogak csikorognak.
Megromlik már az emberségünk,
Mert a bánatok sose fogynak
S tiszta vágyaink megkoszosodnak.
Fáradt a kültelki ember teste,
Úgy fekszik mellére
A csordaverte por este,
Mint a tüdővésztes kisváros
Fekete lelke.

Laták István.

*) Mutatvány a szerző „A KÜLTELEK” c. most megjelent versesfüzetéből.